

Kontakty z Mediami i
Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 17/21
Luksemburg, 17 lutego 2021 r.

Wyrok w sprawie T-259/20
Ryanair DAC / Komisja

Moratorium dotyczące płatności podatków wprowadzone we Francji w celu wsparcia przedsiębiorstw lotniczych posiadających francuską koncesję, w kontekście pandemii Covid-19, jest zgodne z prawem Unii

Ten system pomocy jest właściwy dla naprawienia szkód gospodarczych spowodowanych pandemią Covid-19 i nie wprowadza dyskryminacji

W marcu 2020 r. Francja zgłosiła Komisji Europejskiej środek pomocy w postaci moratorium dotyczącego płatności podatku od lotnictwa cywilnego i opłaty solidarnościowej od biletów lotniczych należnych miesięcznie w okresie od marca do grudnia 2020 r. („moratorium dotyczące płatności podatków”). To moratorium, z którego mogą skorzystać przedsiębiorstwa lotnicze posiadające francuską koncesję¹, polega na odroczeniu obowiązku uiszczania tych opłat do dnia 1 stycznia 2021 r., a następnie rozłożeniu ich na raty na okres 24 miesięcy, tj. do dnia 31 grudnia 2022 r. Dokładna wysokość opłat jest określana w zależności od liczby przewiezionych pasażerów i liczby lotów wykonanych z francuskich portów lotniczych.

W decyzji z dnia 31 marca 2020 r.² Komisja uznała moratorium dotyczące płatności podatków za pomoc państwa³ zgodną z rynkiem wewnętrznym w świetle art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE. W myśl tego postanowienia zgodna z rynkiem wewnętrznym jest pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi.

Przedsiębiorstwo lotnicze Ryanair wniosło skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji, którą Sąd Unii Europejskiej oddalił wydanym w dniu dzisiejszym wyrokiem. W tym kontekście **Sąd zbadał po raz pierwszy kwestię zgodności z prawem systemu pomocy państwa przyjętego w reakcji na konsekwencje pandemii Covid-19**, w świetle art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE⁴. Sąd wyjaśnił ponadto związek między regułami dotyczącymi pomocy państwa a ustanowioną w art. 18 ust. 1 TFUE zasadą niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową i zasadą swobodnego świadczenia usług.

Ocena Sądu

W pierwszej kolejności Sąd przeprowadził kontrolę decyzji Komisji w świetle art. 18 ust. 1 TFUE, który zakazuje wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową w zakresie zastosowania traktatów i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych, które one przewidują. Ponieważ według Sądu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE należy do takich postanowień szczególnych, jego zadaniem jest zbadanie, czy moratorium dotyczące płatności podatków mogło zostać uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym w świetle tego postanowienia.

¹ Koncesję wydaną na podstawie art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1008/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. 2008, L 293, s. 3).

² Decyzja Komisji C(2020) 2097 final z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie pomocy państwa SA.56765 (2020/N) – Francja – COVID 19 – Moratorium dotyczące płatności podatków lotniczych udzielone przedsiębiorstwom z sektora publicznego transportu lotniczego.

³ W rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

⁴ W wyroku z dnia 17 lutego 2021 r., Ryanair/Komisja (T-238/20), Sąd zbadał kwestię zgodności z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE systemu pomocy przyjętego przez Szwecję w reakcji na konsekwencje pandemii Covid-19 na szwedzkim rynku przewozów lotniczych.

W tym względzie Sąd potwierdził, po pierwsze, że **pandemia Covid-19 oraz środki polegające na ograniczeniu transportu i zamknięciu gospodarki przyjęte przez Francję w reakcji na tę pandemię stanowią w całości zdarzenie nadzwyczajne** w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE, **które spowodowało szkody gospodarcze po stronie przedsiębiorstw lotniczych prowadzących działalność we Francji**. Według Sądu bezsporne jest również to, że celem moratorium dotyczącego płatności podatków jest rzeczywiście naprawienie owych szkód.

Po drugie, Sąd stwierdził, że **ograniczenie moratorium dotyczącego płatności podatków do przedsiębiorstw lotniczych posiadających francuską koncesję jest właściwe dla realizacji celu, jakim jest naprawienie szkód spowodowanych przez wspomniane zdarzenie nadzwyczajne**. W tym względzie Sąd podkreślił, że w myśl rozporządzenia nr 1008/2008 posiadanie francuskiej koncesji jest w rzeczywistości równoznaczne z istnieniem głównego miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorstw lotniczych na francuskim terytorium i podleganiem przez nie nadzorowi władz francuskich w odniesieniu do kwestii finansowych i dobrej reputacji. W ocenie Sądu przepisy wskazanego rozporządzenia ustanawiają wzajemne obowiązki między przedsiębiorstwami lotniczymi posiadającymi francuską koncesję a francuskimi władzami, a zatem kreują szczególnie i stabilny związek między nimi, odpowiadający we właściwy sposób przesłankom określonym w art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE.

W odniesieniu do proporcjonalnego charakteru moratorium dotyczącego płatności podatków, Sąd podkreślił ponadto, że przedsiębiorstwa lotnicze kwalifikujące się do objęcia systemem pomocy w najbardziej trwały sposób zostały dotknięte środkami polegającymi na ograniczeniu transportu i zamknięciu gospodarki przyjętymi przez Francję. Rozszerzenie wspomnianego moratorium na przedsiębiorstwa niemające siedziby we Francji nie pozwoliłoby natomiast na osiągnięcie w sposób tak precyzyjny i bez ryzyka nadmiernej rekompensaty celu, jakim jest naprawienie szkód gospodarczych poniesionych przez przedsiębiorstwa lotnicze prowadzące działalność we Francji.

W świetle tych ustaleń Sąd potwierdził, że **cel moratorium dotyczącego płatności podatków spełnia wymogi odstępowania przewidzianego w art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE i że zasady przyznawania tej pomocy nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu**. W związku z tym ów system nie wprowadza również dyskryminacji zakazanej na podstawie art. 18 akapit pierwszy TFUE.

W drugiej kolejności Sąd zbadał decyzję Komisji w świetle swobody świadczenia usług ustanowionej w art. 56 TFUE. W tym względzie Sąd przypomniał, że ta podstawowa swoboda nie ma, jako taka, zastosowania w dziedzinie transportu, objętej szczególnym reżimem prawnym, któremu podlega rozporządzenie nr 1008/2008. Celem tego rozporządzenia jest właśnie określenie warunków stosowania zasady swobodnego świadczenia usług w sektorze transportu lotniczego. Ryanair nie podniósł jednak, że rozporządzenie to zostało w jakikolwiek sposób naruszone.

W trzeciej kolejności Sąd oddalił zarzut, według którego Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie wartości korzyści przyznanej przedsiębiorstwom lotniczym korzystającym z moratorium dotyczącego płatności podatków. Sąd stwierdził, że kwota szkód poniesionych przez beneficjentów moratorium dotyczącego płatności podatków jest według wszelkiego prawdopodobieństwa wyższa w ujęciu nominalnym, niż całkowita nominalna wartość moratorium, wobec czego ewentualność nadmiernej rekompensaty należy wyraźnie wykluczyć. Ponadto Sąd podkreślił, że Komisja wzięła pod uwagę podjęte przez Francję zobowiązania do przedstawienia szczegółowej metodologii, jaką państwo to zamierzało posłużyć się w celu ustalenia, *a posteriori* i dla każdego z beneficjentów, wysokości szkód związanych z kryzysem spowodowanym przez pandemię, co stanowi dodatkową gwarancję wyeliminowania wszelkiego ryzyka nadmiernej rekompensaty.

Sąd oddalił wreszcie jako bezzasadny zarzut dotyczący naruszenia obowiązku uzasadnienia i stwierdził, że nie jest konieczne badanie zasadności zarzutu dotyczącego naruszenia uprawnień procesowych wywodzonych z art. 108 ust. 2 TFUE.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106